

Bidrag til Norges Formicidafauna.

Av Holger Holgersen, Stavanger.

Den følgende liste er en fortegnelse over maur fra de forskjellige deler av landet. De fleste er innsamlet mer eller mindre tilfeldig, men om materialet enn er høist ufullstendig for de enkelte lokaliteters vedkommende, så gir det allikevel mange nye opplysninger angående formicidenes forekomst hos oss.

Ingen av disse funn er tidligere publisert, med undtagelse av A. Strand's funn av *Harpagoxenus sublaevis* i Kåfjord i Alten, vårt nordligste finnested for denne art. (Se Norsk Ent. Tidsskr. 1926, bd. II, s. 157).

Størsteparten av materialet er utlånt fra Zoologisk Museum, Oslo, ved konservator L. R. Natvig. Fra min egen samling av maur fra Rogaland har jeg tatt med bare en del av de funn som ikke før har vært offentliggjort.

Funnene er ordnet fylkesvis og finnerens navn er opført i (). Følgende forkortelser er benyttet: M. = bergmester Ths. Munster; Nt. = konservator L. Reinhardt Natvig; T.-L. sen. = ing. Harold Tambs-Lyche; T.-L. jr. = cand. mag. Hans Tambs-Lyche; S. = fullmektig i Telegrafstyret Andreas Strand og ! = H. Holgersen.

En del av Zoologisk Museums materiale stammer fra den norske zoologiske Finnmarksekspedisjon 1924 og er innsamlet av A. Strand og Ths. Munster. Ved disse funn er tilføiet ZF henh. S. eller M.

Ved de fleste funn er også opført antall foreliggende eksemplarer og deres kjønn.

Formicoxenus nitidulus Nyl.

Troms: Rundhaugen, Målselv, 4. juni 1916, ♀ ♂ (Nt.).
 Nordland: Bø, Vesterålen, juli 1919, 4 ♂ ♂ (M.). — Ravnå
 Rana, 11. juli 1915, 10 ♂ ♂ og 3 ♀ ♀, 8. september 1915, ♀ (Nt.)
 Akershus: Frognerseteren, 18. oktober 1914 (Nt.).

Harpagoxenus sublaevis (Nyl.) For.

Finnmark: Kåfjord, Alten, juni 1924, ♀ ♂ (ZF, S.). Akershus: Solberg, Nesodden, april 1919, 3 ♂ ♂ (M.).

Myrmica laevinodis Nyl.

Rogaland: Molaug, Frafjord, 25. juni 1937 (!). — Austrått, Høiland, 4. september 1937 (!). Østfold: Kirkeøen, Hvaler, 29. april 1915, 6 ♂♂ (Nt.).

Myrmica ruginodis Nyl.

Finnmark: Alten, juni 1924, ♀ (ZF, S.). Troms: Rundhaugen, Målselv, 9. juni 1916, 4 ♀♀ (Nt.). Nordland: Melbo, Vesterålen, mai 1924, 5 ♀♀ (M.). — Bø, Vesterålen, juli 1919, ♀ (M.). — Ravnå, Rana, 1.—10. juli 1915, 5 ♀♀ (Nt.). — Storfosshei, Rana, 30. juli 1915, ♀ og 2 ♀♀ (Nt.). Rogaland: Duseviken, Randaberg, 25. mai 1937 (!). — Austrått, Høiland, 16. juni 1937 (!). — Sletten, Høgsfjord, 15. august 1937 (!). Vestfold: Konnerud, Skoger, 17. juni 1922, ♀ (T.-L. sen.). Buskerud: Tofteholmen, Hurum, 1920, mange ♀♀ og pupper (Nt.). Akershus: Brønnøen, Asker, 13. september 1936 (!). Østfold: Kirkeøen, Hvaler, 29. april 1915, ♀ (Nt.).

Myrmica scabrinodis Nyl.

Rogaland: Malenes, Klepp, 4. mai 1937 (!). — Austrått, Høiland, 16. juni 1937 (!). — Frafjord, 26. juni 1937 (!). — Tangjen, Lysebotn, 25. juli 1937 (!). — Forenes, Høiland, 8. august 1937 (!). Akershus: Brønnøen, Asker, 13. september 1936 (!).

Myrmica lobicornis Nyl.

Finnmark: Alten, juni 1924, 5 ♀♀ (ZF, S.). Nordland: Sandøy, Røst, 3. juli 1937, ♀ (T.-L. jr.). Rogaland: Duseviken, Randaberg, 25. mai 1937 (!). — Fisketjønn, Gjesdal, 13. juni 1937 (!). Stølsvatn, Frafjord, 24. juni 1937 (!). — Lyse, Lysebotn, 26. juli 1937 (!). Opland: Sørurn, Vågå, juni 1922, ♀ (M.).

Myrmica sulcinodis Nyl.

Nordland: Melbo, Vesterålen, juni 1924, ♀ og 2 ♀♀ (M.). Rogaland: Vistnestangen, Randaberg, 10. mai 1937 (!). — Fisketjønn, Gjesdal, 13. juni 1937 (!). — Teistholmen, Høgsfjord, 4. juli 1937 (!). — Tangjen, Lysebotn, 29. juli 1937 (!). Vest-Agder: Kviljo, Lista, oktober 1921, 3 ♀♀ (M.). Opland: Sørurn, Vågå, juni 1922, ♀ (M.).

De 3 eksemplarer fra Melbo er ikke helt typiske idet antenneskiftet er skarperne knekket enn vanlig hos arten, så det

sett i profil mer minner om *scabrinodis*. Imidlertid er det uten noen flik eller list som hos denne art, og utseendet for øvrig er helt *sulcinodis*'.

Leptothorax acervorum Fabr.

Finnmark: Alten, juni 1924, ♀ ♀ (ZF, S. og M.). — Kåfjord, Alten, juni 1924, 2 ♀ ♀ og 2 ♀ ♀ (ZF, S.). — Jotkajavre, juli 1924, 2 ♀ ♀ og 2 ♂ ♂ (ZF, S.); 11.—16. juli 1924, 3 ♀ ♀ og 4 ♀ ♀ (ZF, M.). — Festningsstuen, juli 1924, ♀ og 4 ♂ ♂ (ZF, S.). — Alten, september 1924, ♀ og 3 ♀ ♀ (ZF, M.). Troms: Rundhaugen, Målselv, 9. juni 1916, ♀ ♀ (Nt.). Nordland: Bø, Vesterålen, juli 1919, 3 ♀ ♀ (M.). — Melbo, Vesterålen, juni 1924, 3 ♀ ♀, 3 ♀ ♀ (M.). — Storfosshei, Rana, 30. juli 1915, ♀ ♀ (Nt.). Sør-Trøndelag: Øifjellet, Tydal, 30. juni 1918, ♀ (Nt.). Rogaland: Bryne, 13. mai 1937 (!). — Austrått, Høiland, 16. juni 1937 (!). — Sletten, Høgsfjord, 15. august 1937 (!). — Fisketjønn, Gjesdal, 13. juni 1937 (!). Aust-Agder: Søndeled, 28. juli 1920, ♀ (T.-L. sen.). Buskerud: Tofteholmen, Hurum, 15. mai 1921, ♀ (T.-L. sen.); 1920, 2 ♀ ♀ (Nt.). Opland: Lågendal, Dovre, juni 1918, 2 ♀ ♀, ♀ ♂ (M.). Akershus: Ullern, 21. april 1937, ♀ (S.). — Frognerseieren, 13. mars 1938, 4 ♀ ♀ (!).

Leptothorax tuberum Fabr.

Aust-Agder: Sandnes, Drangedal, september 1919, ♀ (M.).

Tetramorium caespitum L.

Vest-Agder: Kviljo, Lista, oktober 1921, 2 ♀ ♀ (M.). — Andøen, Kr. sand S, oktober 1921, 2 ♀ ♀ (M.). Akershus: Brønnøen, Asker, 20. september 1936, (S. og !).

Lasius fuliginosus Latr.

Aust-Agder: Søndeled, 28. juli 1920, 2 ♀ ♀ (T.-L. sen.). Telemark: Eidanger, 22. mai 1918, ♀ (M.). Akershus: Gaustad, september 1935 (S. og !). — Ullern, 20. mai 1931, mange ♀ ♀ (S.).

Lasius niger L.

Buskerud: Drammen, 8. april 1923, ♀ (T.-L. sen.). Akershus: Brønnøen, Asker, 13. september 1936 (!). Rogaland: Vistnestangen, Randaberg, 10. mai 1937 (!). — Forenes, Høiland, 8. august 1937 (!).

Lasius brunneus Latr.

Telemark: Eidanger, 22. mai 1918, ♀ (M.).

Lasius flavus Fabr.

Buskerud: Mjøndalen, 18. august 1921, 2 ♀♀ (T.-L. sen.).
Akershus: Øvrevoll, september 1937 (!). — Hovedøya, 20. august 1937, ♀ (T.-L. jr.).

Lasius umbratus Nyl.

Akershus: Brønnøen, Asker, 13. september 1936, 3 ♀♀ (!). — Røa, 17. oktober 1937, flere ♀♀ og ♀♀ (S. og !).

Formica rufa L.

Nordland: Bø, Vesterålen, juli 1919, ♀ (M.). — Mo i Rana, juni—juli 1915, 4 ♀♀ (Nt.). — Storfosshei, Rana, 30. juli 1915, ♀ (Nt.). — Ravnå, Rana, juni—juli 1915, 3 ♀♀ og 2 ♀♀ (Nt.).
Akershus: Frognerseteren, 18. oktober 1914 (Nt.). — Røa, september 1937 (S. og !). — Brønnøen, Asker, 13. september 1936 (!).

Østfold: Kirkeøen, Hvaler, 27. april 1915, 27 ♀♀ og 1 pseudogyn (Nt.).

Formica truncorum Fabr.

Finmark: Bosekop, Alten, juli 1910, 2 ♀♀ (M.). — Strand i Sør-Varanger, 11. august 1929, ♀ (S.). Rogaland: Auglend, Lysebotn, 28. juli 1937 (!). — Forenes, Høiland, 8. august 1937 (!).
Akershus: Blommenholm, Bærum, 16. juli 1937, 2 ♀♀ (T.-L. jr.). — Øvrevoll, september 1937 (!). Opland: Lågendal, Dovre, juni 1918, ♀ (M.).

Behåringen på dette siste eksemplar er så svakt utviklet, at det sterkt nærmer sig var. *dusmeti* Emery, som ifølge FOREL skal være funnet i Norge.

Formica pratensis Retz.

Troms: Rundhaugen, Målselv, juni 1916, 5 ♀♀ (Nt.).
Nordland: Melbo, Vesterålen, mai 1924, ♀♀ (M.). — Ravnå, Rana, 11. august—8. september 1915, 19 ♀♀ (Nt.). Sør-Trøndelag: Øifjellet, Tydal, 30. juni 1918, ♀ og 7 ♀♀ (Nt.).
Rogaland: Austrått, Høiland, 4. september 1937 (!). Østfold: Eloy, 3. mars 1935, ♀♀ (!). Akershus: Gaustad, 12. april 1934, 17 ♀♀ og 2 pseudogyne (S.). — Blindern, V. Aker, 23. mars 1938, 8 ♀♀ (!).

Formica exsecta Nyl.

Finnmark: Bosekop, Alten, juli 1910, ♀ (M.). — Alten juni 1924, 8 ♀♀ (ZF, S. og M.). Rogaland: Stølsvatn, Frafjord 16. mai 1937 (!). — Tangjen, Lysebotn, 25. juli 1937 (!). — Austrått, Høiland, 4. september 1937 (!). Buskerud: Drammen, 11. april 1923, ♀ (T.-L. sen.). Akershus: Brønnøen Asker, 13. september 1936 (S. og !). — Snarøen, 31. mar 1929, mange ♀♀ (S.). Østfold: Kirkeøen, Hvaler, 27. april 1915, ♀ (Nt.).

Formica fusca L.

Finnmark: Alten, juni 1924, 2 ♀♀ (ZF, S.). — Vina, Alten juni 1924, 7 ♀♀ (ZF, S.). Troms: Rundhaugen, Målselv, 4. jun og juli 1926, 14 ♀♀ og 3 ♀♀ (Nt.). Rogaland: Fisketjønn Gjesdal, 13. juni 1937, (!). — Molaug, Frafjord, 25. juni 1937 (!). — Forenes, Høiland, 8. august 1937 (!). — Sletten, Høgstfjord 15. august 1937 (!). — Austrått, Høiland, 4. september 1937 (!) Buskerud: Tofteholmen, Hurum, 15. mai 1921, ♀ (T.-L. sen.) Akershus: Østre Skytterlag, Aker, 22. juli 1937, ♀ (T.-L. jr.). — Brønnøen, Asker, 13. september 1936 (!).

Camponotus herculeanus L.

Finnmark: Vina, Alten, juni 1924, ♀ (ZF, S.). — Jotkajavre juli 1924, 2 ♀♀ (ZF, S.). Troms: Rundhaugen, Målselv, 1915 ♀ (Nt.). Nordland: Ravnå, Rana, 10. juli 1915, 3 ♀♀ (Nt.) 26. juni 1934, 2 ♀♀ (S.). — Storfosshei, Rana, 30. juni 1915 ♀ (Nt.). Sør-Trøndelag: Tydal, 7. august 1918, ♀ (Nt.) Buskerud: Tofteholmen, Hurum, 15. mai 1921, ♀ (T.-L. sen.)

Tetramorium caespitum L.

Rogaland: Sokndal, Dalane, 18. april 1938 (!). — Barka Strand, 28. mai 1938 (!).